

T.C.
Millî Eğitim Bakanlığı
Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü

YURT DIŞI GÖREV RAPORU

**Ticari Araç Sürücülerinin Mesleki Yeterliliklerinin Artırılması Projesi
(VOCOFDRIVERS)**

Üçüncü Uluslararası Proje Toplantısı

İSPANYA MADRİD

10-11 Mart 2022

İspanya’da Sürücü Eğitimleri ve Sürücü Mesleki Yeterlilik Belgeleri

Mevzuat ve Genel Durum

İspanya’nın bu alandaki ulusal mevzuatı, Ulaştırma Kanunu olarak bilinen 16/1987 sayılı Kanunda düzenlenmektedir. 70/2019 sayılı Kraliyet Kararnamesinin kabul edilmesiyle birlikte, taşımacılık sektörünün tarafları belirlenmekte ve tarafların her birinin yükümlülükleri ve sorumlulukları tanımlanmaktadır. Yeni teknolojilerin uygulamaya koyulmasıyla birlikte, ulaştırma idaresiyle olan yazışmalar elektronik veya dijital ortamda yürütülmektedir.

AB Müktesebatında yolcu taşımacılığına ilişkin belgeler 2003/59 sayılı Direktif, 2006/126/EC sayılı Direktif, 1370/2007 sayılı Direktif, 2012/36/EU sayılı Direktif ile 2014/85/EU sayılı Direktif olarak sayılabilir. Bu direktiflerde karayolu yolcu taşımacılığından sürücü belgelerine kadar birçok konunun koşulları düzenlenmektedir. Her boyuttaki otobüsler ve minibüsler ile taksiler ve sürücülü kiralık taşıtların profesyonel kullanımı için sürücü belgesine ek olarak Mesleki Yeterlilik Belgesi de gereklidir. Bu belge, gerekli önkoşulları karşılayan ve taşımacılık türlerine göre sunulan ilk ve ileri eğitimi başarıyla tamamlayan kişilere verilir.

5/1987 sayılı Kent Taşımacılığı Kanunu uyarınca, taşımacılık alanı hem yük hem de yolcu taşımacılığı açısından genel taşımacılık kanununa göre düzenlenmektedir.

20/1988 sayılı Kanun, Madrid Topluluğu’nda kent taşımacılığını düzenlemektedir.

1032/2007 sayılı Kraliyet Kararnamesi, belirli karayolu taşımacılığı taşıtlarının sürücülerine yönelik ilk yeterlilik ve sürekli eğitim koşullarını belirler.

FOM/36/2008 sayılı Kararname ise sürücülü taşıt kiralama koşullarını tanımlar.

818/2009 sayılı Kraliyet Kararnamesi’nde, sürücü ruhsatı kapsamındaki farklı sürücü belgeleri düzenlenir.

5/2013 sayılı Kanun ile birlikte, taşımacılık yetkileri merkezi devlet idaresinden, İspanya’nın özerk topluluklarına devredilmiştir.

13/2017 sayılı Generalitat Kanunu Comunitat Valenciana’nın taksi düzenlemesidir ve VT tipi ruhsatın gerekliliklerini belirler. Bu gereklilikler çerçevesinde, sürücülerin, taksi şoförlerinin mesleki eğitiminin akredite edildiği sınavlardan geçmesi şart koşulmaktadır.

Şoförlerin genel yeterlilikleri ve mesleki eğitimlerin değerlendirilmesi açısından İspanya’da iki tür sorumluluk söz konusudur. Otobüs şirketleri ve sürücülü kiralık taşıtların, eğitim ve belgelendirme ile ilgili yetkiler Ulaştırma Bakanlığı tarafından Özerk Topluluklara devredilen yetkiler kapsamında belirlenmekte, taksi ruhsatları ise belediyeler veya ortak hizmet alanları tarafından düzenlenmektedir. Her bir işletme siciline kayıt olmak zorundadır ve adayların mesleki yeterlilikleri bölge idareleri tarafından teyit edilmektedir.

- VTC (Özel araç kiralama-UBER benzeri taşımacılık) ve taksiler açısından, sürücülerin aldığı eğitimin değerlendirilmesi bölge idaresinin sorumluluğundadır. Sürücülerin işlev ve görevlerine ilişkin düzenlemeler ortak hizmet alanlarının konsorsiyumları veya belediyeler tarafından tanımlanırken, gerekli olduğu hallerde belediyeler de meslek ruhsatı verebilmektedir.

1370/07 sayılı Kanun, bireylere veya gruplara sunulan, toplu taşıma sistemlerine (demiryolu, denizyolu, havayolu) bağlanan güzergâh dışı taşımacılık hizmetleri için çerçeve mevzuattır. Bu Kanun uyarınca, bir yolcu taşımacılığı sürücüsünün mesleğini yapabilmesi için IAE (Impuesto sobre las Actividades Económicas - Ekonomik Faaliyetler Vergisi) nezdinde yerel tescil idaresine kayıt olması ve taşımacılık konusunda ilgili Özerk Topluluktan (bölgesel yönetimden) idari ruhsat almanın yanı sıra, sürücü belgesine de sahip olması gerekmektedir.

Kentsel otobüs taşımacılığı hizmetleri, nüfusu 50,000'den fazla olan belediyelerde Kent Konseylerinin sorumluluğundadır. Bu hizmet EMT (Empresa Municipal de Transportes de Madrid- İspanya'nın Madrid kentindeki şehirde toplu kentsel ulaşımın planlanmasından sorumlu şirket) tarafından veya kent konseyi ve özel şirketler tarafından ortaklaşa sunulabilir ve toplu yolcu taşımacılığı işletmesiyle yönetim sözleşmesi yapılarak yürütülebilir. Taksilerin ruhsatları, belediyeler tarafından veya ortak hizmet alanlarının oluşturduğu konsorsiyumlar tarafından verilir. İşletmeler faaliyetlerini bireysel olarak ya da şirket grupları veya yerel kooperatifler halinde yürütebilir.

Sürücülü VTC taşıtlarının kiralanmasına ilişkin 13/2018 sayılı Kraliyet Kararnamesi'nde, sürücülü taşıt kiralama öncesinde idareye bildirim yükümlülükleri, alınması gereken ruhsatlar, ücretler ve faaliyeti geliştirmeye yönelik teknik standartlar düzenlenmektedir.

Bilet, abonman ve tarife koşulları Bölgeler, belediyeler veya büyükşehir alanları tarafından belirlenir ve idari düzenlemeyle duyurulur.

Güzergâhlar

Otobüs hizmetlerinin belediyeler içerisindeki güzergâhları, kent konseyleri tarafından belirlenmektedir. Taksi sektöründe ortak hizmet alanlarının konsorsiyumlarının bulunduğu belediyeler ve şehirlerarası güzergâhlar için farklı tarifeler uygulanmaktadır. Eyalet içi yolcu taşımacılığı hizmetlerinin ortak sunulduğu alanlardaki güzergâhlar, Özerk Toplulukların (bölge idarelerin- eyaletlerin) sorumluluğundadır. Şehirlerarası veya daha uzak kapsamlı ulaşımlarda özellikle özerk topluluğun dışına çıkan güzergâhlar, devlet tarafından düzenlenir.

Hava ve deniz limanları veya demiryolu istasyonları gibi çok sayıda insanın gelip geçtiği taksi güzergâhları, belediyeler veya ortak taşımacılık alanlarında ilgili konsorsiyumlar tarafından belirlenir. VTC'lerin ve bazı otobüslerin güzergâhları serbesttir. Turist otobüsleri belediye idarelerinin sorumluluğundadır

Belgelendirme

818/2009 sayılı Kraliyet Kararnamesine göre, şoförler kendi dâhil en fazla dokuz kişi taşıyan taşıtlar için B sınıfı sürücü belgesine sahip olmalıdır. Bir kişinin şoför olabilmesi için, en az 1 yıldır B sınıfı sürücü belgesine sahip olması gerekir. Şoför dâhil 17 koltuğu olan taşıtlar için D1, 17'den fazla koltuğu olan taşıtlar için ise D sınıfı sürücü belgesi gereklidir.

Ruhsat sahipleri taksi hizmetini kendileri sunabileceği gibi, ilgili sosyal güvenlik sistemine kayıtlı bir bireyi ya da geçerli iş sözleşmesi bulunan şoförler aracılığıyla da yürütebilir.

Yolcu taşımacılığı alanında mesleki yeterlilik için ilgili sosyal güvenlik kaydı ile birlikte;

- Adli sicil kaydı bulunmamak.
- Profesyonel eğitim sertifikasına sahip olmak.
- Ruhsat sınavına hak kazanmış olmak.
- 34 yaşın altında olanlar ile okul mezuniyeti yaşının üzerinde olanlar için E.S.O. derecesine sahip olmak.
- Uyuğu İspanya olmayanlar ve menşe ülkelerinden dolayı İspanyolca bilgisine erişememiş olanlar için İspanyolca bilgisine sahip olmak ve bu bilgiyi resmi dil okullarının düzenlediği A2 düzeyinde İspanyolca sertifikası ya da Instituto Cervantes tarafından düzenlenmiş bir yabancı dil olarak İspanyolca diploması (DELE) ile belgelemek.
- İspanya topraklarında yetkili bir merciin düzenlediği İspanyolca akademik yeterliliği belgesine sahip olmak.

- Devlet ve Avrupa mevzuatının karayolu taşımacılığı işletmesi için belirlemiş olduğu itibar gerekliliğini karşılamak.
- **9'dan fazla kişiyi taşıyan otobüslerin ve minibüslerin sürücüleri için, CAP (Mesleki Yeterlilik Sertifikası) belgesine sahip olmak.**
- **Psiko-teknik koşulları taşımak**

Şoförlerin karşılaması gereken psiko-teknik koşullar ruhsat tipine bağlıdır ve bu koşulların tespiti B sınıfı için 70 yaşına kadar 10 yıl, sonrasında ise her 5 yılda bir yenilenir.

Ayrıca D1 sınıfı için, D belgeleri 65 yaşına kadar 5 yıl geçerli kalır. Bu yaştan sonra, belgeler psiko-teknik koşullarına göre 3 yılda bir yenilenir. Psiko-teknik koşullar belgelenmezse, belge iptal edilir.

Bir kişi itibar ve mali yeterlilik prensiplerini kaybetmesi halinde sürücülükten men edilebilir. Ekonomik yeterlilik prensibinin karşılanması için, işletmeler mesleğin doğru bir şekilde geliştirilmesi ve yönetilmesi için gerekli olan mali yükümlülükleri yerine getirebileceğini belgelemek zorundadır. 818/2009 sayılı Kraliyet Kararnamesi uyarınca da alkol veya uyuşturucu kullanımı veya sürücülük faaliyetlerinde işlenen çok ağır bir suçtan dolayı sürücü belgesi idari ya da adli olarak iptal edilen sürücüler de meslekten men edilebilir. Bir kişi bu nedenlerle işlenen ihlallerden dolayı puan kaybetmesi halinde de men edilebilir.

İspanya'da, taksi ve minibüs şoförleri şoförlük yapmak için özerk toplulukların ulaştırma idaresinden Mesleki Yeterlilik Sertifikası almak zorundadır. Bu sertifika, sahibinin mesleğini uygun bulunan ortak hizmet alanında yapabilmesini sağlar. Şoför, en az bir yıldır B sınıfı sürücü belgesine sahip olmak zorundadır.

Otobüs şoförleri en az 21 yaşında olmalı, CAP (**Mesleki Yeterlilik Sertifikası**) sertifikasyon testinde başarılı olmalı ve D1-D sınıfı sürücü belgesine sahip olmalıdır. Bir şoförün bu testlerden geçebilmesi **zorunlu eğitim kursuna katılıp**, eğitimi tamamlamış olması ve ilgili Özerk Topluluğun karayolu taşımacılığı idaresinin düzenlediği çoktan seçmeli sınav sonucunda başarılı bulunması gerekir.

Mesleki yeterlilikler şoförlere aşağıdaki gereklilikleri getirmektedir:

- Yol güvenliği ve güvenli sürüş
(aday kaza önleme tedbirleri gibi güvenli sürüş tedbirlerini ve güvenli takip mesafesi, öngörü ve el freni kullanımı gibi iyi sürüş uygulamalarını bilmeli ve uygulayabilmelidir).
- Çevre dostu sürüş
(aday çevre konusunda üstüne düşeni yapabilmeli, kendi karbon salınımını azaltabilmeli ve ayak izini ve çevre üzerindeki etkisini en aza indirebilmelidir)
- Tarife çerçevesi
(alana, gece-gündüz durumuna, tatillere vb. göre hizmet sunumunun tabi olduğu tarifelerin uygulanması)
- Hizmet sunulan alana ilişkin bilgi birikimi
(halkın yoğun olduğu yerlerin, hastanelerin, marketlerin, otellerin ve müzelerin bilinmesi).

Şoförler için yolcu taşımacılığı konusunda, karayolu taşımacılığı idaresinin belirli yeterlilikleri vardır. Genel olarak belirlenen sertifikalar; aşağıda özetlenmiştir.

- Ulusal yolcu taşıyıcıları sertifikası
- Uluslararası Yolcu Taşıyıcılığı sertifikası
- Otobüs şoförleri için CAP (2003/59 sayılı Direktife göre) sertifikası
- Taksi veya minibüs şoförleri için CPAT (1211/1990 sayılı Kraliyet Kararnamesi'ne göre)
- Karayolu Taşıtı Şoförlüğü Profesyonel Teknisyen Eğitimi sertifikası (555/2012 sayılı Kraliyet Kararnamesi yük ve yolcu taşımacılığı yönetmeliğine göre).
- Otobüs şoförlüğü sertifikası (TMV454_2)
- Yolcu araba ve kapalı kamyonetleri profesyonel şoförlüğü sertifikası (TMV456_2)

İspanyada mesleki eğitim ile sertifikalar İspanya Ulusal Eğitim ve Spor Bakanlığına bağlı olan **Ulusal Yeterlilik Enstitüsü** tarafından verilmektedir.

İspanyada Sürücü ve Mesleki Yeterlilik Eğitimleri

AB tarafından yürürlüğe konulan 59/2003 sayılı Direktif, İspanya mevzuatına 1032/2007 sayılı Kraliyet Kararnamesiyle aktarılmıştır.

İspanya'da yolcu taşıtı sürücülerinin ilk yeterlilik (CAP) eğitim kursları aşağıdaki gibidir:

- **İlk Temel Eğitim – 280 saat**
(D1 belgesi için en az 20 yaş, D belgesi için ise en az 23 yaş sınırı vardır)
- **Hızlandırılmış Temel Eğitim – 140 saat**
(D1 belgesi için en az 20 yaş, D belgesi için ise en az 23 yaş sınırı vardır)
- **Tamamlayıcı eğitim – 35 saat**
Yük taşımacılığında temel yeterliliğini almış olan sürücüler için 5 yılda bir tamamlayıcı yolcu taşımacılığı eğitimi – 35 saat.

Bu kurslara katılım zorunludur. Adaylar, kursların sonunda ikamet ettikleri özerk topluluğun ulaştırma idaresinde çoktan seçmeli bir sınava girmelidir.

Öte yandan **yolcu taşımacılığı mesleki yeterlilik eğitimi** ve **Taksi şoförlüğü mesleki yeterlilik eğitimi** (CPAT) **zorunlu değildir**, ancak adaylar, kursların sonunda ikamet ettikleri özerk topluluğun ulaştırma idaresinde çoktan seçmeli bir sınava girmelidir.

İspanya'da sürücü eğitim kurumları Ulaştırma Bakanlığı tarafından verilen yetkilerle hareket etmektedir. Bu alanda kamu eğitim kurumları ile birlikte dernekler veya özel öğretim kurumları da yetkilendirilebilmektedir. Bu eğitim merkezlerin bazı örnekleri aşağıda sıralanmıştır:

- Kamu eğitim merkezleri – CIPFP.
- Özel eğitim merkezleri.
- Otomobilciler dernekleri.
- Taşımacılık dernekleri.
- Sendikalar.

Yetkili merkezlerin tam listesi Altyapı ve Ulaştırma Bakanlığı'nın Web sitesinde yayımlanmaktadır: https://www.mitma.gob.es/recursos_mfom/webcentros.pdf

Eğitim faaliyetinin ücreti, Ulaştırma Bakanlığı tarafından Ekonomi Bakanlığı'nın onayıyla belirlenir. Bu ücret, yolcu taşımacılığı faaliyetinde her zaman geçerli olmayabilir.

Eğiticilerin maaşlarında (Devlet İstihdam Teşvik Servisi (SEPE) tarafından aşağıdaki kriterlere göre belirlenir gözetilmelidir:

- (a) ders saatleri: katılımcı başına EUR13.
- (b) sınıf eğitimi: saat başına EUR65.
- (c) eğiticilerin maaşı: saat başına EUR13;
- (d) ekstra danışmanlık hizmeti: toplam maliyetin %20'sini geçemez.

Mesleki yeterlilik olarak sürücü belgesi (CAP) ve temel hızlandırılmış yolcu taşımacılığı eğitimi için uygulanan eğitim programında, İspanya ve Avrupa standartları çerçevesinde aşağıdaki konular belirtilen ders konu ve saatleriyle ele almaktadır.

- Güç üretme ve aktarma aksamı	20 saat
- Güvenlik cihazları	15 saat
- İdeal tüketim	15 saat
- Yolcuların güvenliği ve konforu	7,5 saat
- Operasyon yükü	7,5 saat
- Sosyal çevre ve karayolu taşımacılığı	15 saat
- Yolcu taşımacılığı düzenlemeleri	5 saat
- Kaza riski	20 saat
- Suç, göçmen ticareti suçları	1 saat
- Fiziksel riskler	3,5 saat
- Fiziksel ve zihinsel uygunluk	4,5 saat
- Acil durum değerlendirmesi	7,5 saat
- Şirketin imajı	3,5 saat
- Yolcu taşımacılığının ekonomik yönleri	15 saat
Toplam eğitim süresi	140 saat

İlk CAP eğitim yöntemi kapsamında, uzaktan eğitim programının toplam süresinin %20'sini aşmamalı ve dolayısıyla, ders saatlerinin en az %80'inde yüz yüze eğitim yapılmalıdır. Dolayısıyla sürücü eğitimlerinin en az %80'i yüz yüze verilmesi zorunluluktur.

Taksi sürücülüğü mesleki yeterlilik eğitimi (CPAT) zorunlu değildir, ancak her merkez bu kursu geçici süreyle kişi başına 25 ila 40 saatlik programlarla sunabilir. CPAT eğitimi düzenlemeye tabi değildir ve bu kapsamda çevrimiçi eğitim yapılmaz.

Taksi sürücülüğü mesleki yeterlilik eğitimi (CPAT) konuları ve modülleri aşağıda özetlenmiştir.

1. Blok Alan: MESLEK

Modül I:Taksi ücretleri.

Modül II:Taksi mevzuatı ve yönetimi

Modül III:Taksi sürücüsü.

Modül IV:Taksi faaliyeti yönetimi.

Modül V:Taksi taşıtları.

Modül VI:Taksi taşıtı sürücülüğü.

Modül VII:Müşteri hizmetleri ve hizmet kalitesi.

2. Blok alanı: BÜYÜKŞEHİR ALANI BİLGİSİ

Modül VIII: Bölge bilgisi. Güzergâhlar. Hizmetler.

Sınavlar

Sınav komisyonları, ulaştırma yetkilerini devralmış olan özerk topluluklar tarafından oluşturulur. Sınav çağrıları ise il düzeyinde yayımlanır. Komisyon, sınav tamamlandıktan sonra sınavda başarılı olan ve sertifika alacak olan katılımcıların listesini Ulaştırma Bakanlığı'na iletir.

Sınav büyük ölçüde teorik odaklıdır ve yukarıdaki kısımlarda belirtilen konuları kapsar. Adaylar iki saat içerisinde 100 soruluk bir sınavı (CAP sınavı) tamamlamalıdır. Taksi şoförleri ise 40 soruluk bir sınavı (CPAT) tamamlamalı ve bir vaka çalışması çözmelidir.

Başta verimli sürüş veya sürüş simülatörleri (CAP) olmak üzere, pratik çalışmalar İspanya'daki eğitim merkezleri tarafından yürütülür. Eğitim programında edinilen bilgiler sınav sırasında bir vaka çalışmasıyla değerlendirilir (CPAT).

Sınavlar, her yılın Aralık ayında bir sonraki yıl için olmak üzere, Özerk Topluluklarla belirlenen ve Bakanlığın Web sitesinde yayımlanan sınav takviminde belirtilen tarihlerde gerçekleştirilir.

Sertifikalar ilgili özerk topluluğun Ulaştırma Servisi tarafından aşağıdaki ücretlerle düzenlenir. Sınav ücretleri ve ücret kalemleri aşağıda verilmiştir.

- Sınav başvurusu	14.95€
- Sertifika (CAP)	31.88€

Görevin Kapsamı ve Amacı

Avrupa Birliğinin STK, okullar, kamu kurum ve kuruluşları ile gençlere yönelik ortaklıklar yoluyla proje başvurularının yapıldığı Erasmus + Programı kapsamında Mesleki Eğitimde Stratejik Ortaklıklar (KA202) alt eylemi çerçevesinde hibe desteği kazanan "Ticari Araç Sürücülerinin Mesleki Yeterliliklerinin Artırılması" Projesi, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun (TŞOF)" koordinatörlüğünde Genel Müdürlüğümüz ortaklığında yürütülmesi 12.12.2019 tarihli ve 24775461 sayılı Makam Oluru ile uygun görülmüştür.

Adı geçen projenin çarpan faaliyetleri kapsamında, 3. Proje Uluslararası Bilgilendirme ve Değerlendirme Toplantısı olarak, İspanyanın Madrid kentinde faaliyet gösteren ve proje ortağı olan PONS Yol Güvenliği Şirketi (PONS SEGURIDAD VIAL SL) ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu yurt dışı görevin amacı, proje kapsamında yürütülen faaliyetlerin ve çıktıların değerlendirilmesi, proje etkinlikleri ve yürütülecek faaliyetlere ilişkin kararlar alınması, proje ortağı ev sahibi kuruluşun ve ülkenin proje konusu alanda faaliyet ve çalışmaları hakkında yerinde ve detaylı bilgi edinilmesi, projenin yürütülmesine yönelik ortak anlayışın geliştirilmesidir.

Göreve İlişkin Arka Plan ve Genel Bilgiler

Avrupa Birliğinin STK, okullar, kamu kurum ve kuruluşları ile gençlere yönelik ortaklıklar yoluyla proje başvurularının yapıldığı **Erasmus + Programı** kapsamında Mesleki Eğitimde Stratejik Ortaklıklar (KA202) alt eylemi çerçevesinde hibe desteği kazanan "**Ticari Araç Sürücülerinin Mesleki Yeterliliklerinin Artırılması**" Projesi, **Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun (TŞOF)**" koordinatörlüğünde **Genel Müdürlüğümüz** ortaklığında yürütülmektedir.

Projenin amacı; karayolu taşımacılığı sektöründe istihdam edilen şoförlerin eğitim ve sınavlarında dijital teknolojiler kullanılarak transfer edilebilir mesleki bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip olmalarının sağlanması, bu sektördeki mesleki eğitim-öğretim sağlayıcılar ile diğer sosyal tarafların uluslararası çalışma kapasitelerinin ve iletişim ağlarının güçlendirilmesidir.

Adı geçen Proje AB Erasmus+ hibe programı kapsamında Mesleki Eğitimde Stratejik Ortaklıklar (KA202) alt eylemi çerçevesinde hibe desteği aldığından, toplan 7 ortaklı bir proje olup **Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu (TŞOF)** proje başvuru sahibi ve koordinatör ortaktır.

AB ülkelerinde taşımacılık sektörü toplamda 10 milyondan fazla istihdam sağlamakta olup, toplam istihdamın %4.5 oranında kısmını oluşturmaktadır. Taşımacılık sektöründeki büyümenin ekonomik büyüme ile paralel hale getirilmesi şeklindeki AB misyonu, 2001 tarihli Beyaz Kitap'ta da yer almaktadır. Şehir içi toplu taşımacılık ve yol güvenliği ile ilgili de bir çok hüküm ve tavsiye bulunmaktadır.

Türkiye’de sürücü eğitimleri yasal olarak derslik ortamında yüz yüze eğitim yoluyla verilmektedir. Eğitim merkezleri kursiyerlere destek olmak için zaman zaman bazı dijital eğitim materyalleri kullanabilmektedir. İçinde bulunduğumuz bilgiye ulaşmanın ve elde etmenin çok kolay olduğu dijital çağda, sürücülerin eğitiminde de bu araçlardan yararlanmanın zorunlu olduğu düşünülmektedir. Özellikle meslekleri gereği sürekli mobil durumda oldukları dikkate alındığında kolay ulaşabilecekleri ve yararlanabilecekleri eğitim ortamları sürücüler için cezbedici olacaktır. Proje ortaklarından Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü yetkisinde yürütülen uygulamada SRC 1-2-3-4 belgeleri olarak sınıflandırılan ve adlandırılan şoförlük meslekî yeterlilik belgelerine yönelik eğitimler sonrası teorik ve pratik değerlendirme sınavları yapılmaktadır.

EU genelinde ticari araç sürücülerini için geçerli bir meslek standardı, yeterliliği ve eğitim programının hazırlanması, yeni öğrenim metotları ile bu eğitimlerin verilmesi ve değerlendirilmesi projemizin ulus ötesi özellik taşımasını sağlamaktadır. Projemiz ile AB ve ortak ülkelerde şoförlük mesleğinin genel durumu gözlemlenecek, karşılaştırılacak, gelişmeler eğitim programlarına aktarılacak, yeni eğitim metotları denenerek mobil durumda olmaları nedeniyle sürekli olarak eğitimlere katılmakta zaman kısıtlılığı bulunan şoförlere, eğitimin belli bölümleri için bilgiye, eğitim modüllerine ve materyallerine ulaşma ve kendini geliştirme açısından destek olacaktır.

Proje faaliyetleri sonucunda;

- Proje ortak ülkelerde karayolu taşıma sektöründe istihdam edilen sürücülerin mesleğini düzenleyen mevzuatın değerlendirilmesi, mesleklerinin tanımı, meslek standartları ve ulusal yeterlilikler, eğitim, sınav ve belgelendirmesi, eğitimlerde kullanılan eğitim metotları ve materyalleri, vb. ele alan bir rapor,
- Ortak ülkelerdeki sürücülerin, sürücü eğiticilerinin ve işverenlerin mesleki eğitimden beklentilerini tespit edildiği bir analiz çalışması,
- AB ve ortak ülkelerdeki ilgili mesleklere ilişkin meslek standartları, ulusal yeterlilikler ve eğitim programlarının karşılaştırıldığı ve farklılıkların ortaya çıkarıldığı bir analiz çalışması,
- Sektördeki tarafların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde proje ortaklarının tümünün katılımıyla hazırlanmış yük ve yolcu taşımacılığı ile ilgili mesleklere ait bir yetkinlik haritası, eğitim metodolojisi ve eğitim programı,
- Söz konusu ortak eğitim programına dayanılarak pilot sürücü eğitiminde kullanmak üzere hazırlanmış dijital eğitim ve sınav materyalleri,
- Eğitim metot ve materyallerinin tüm ortak ülkelerde sürücüler ve eğiticiler üzerinde denemesi ve raporlanması, sürücü ve eğiticileri yönlendirici rehber hazırlanmış olacaktır.

Projenin Tüm ortakları aşağıda sunulmuştur.

Proje Ortakları

- 1- Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumlar Genel Müdürlüğü – Türkiye:
- 2- TŞOF Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu **Türkiye - Koordinatör**
- 3- **TÜMEDEF-Tüm Eğitim Dernekleri Federasyonu- -Türkiye**
- 4- CNA (İtalyan Ticaret ve Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler Konfederasyonu,– **İtalya:**
- 5- **PONS SEGURIDAD VIAL SL- (PONS Yol Güvenliği Firması) **İspanya:****
- 6- **Training 2000- **İtalya****
- 7- **IBF Internationales Bildungs-und Fahrerschulzentrum GmbH (Uluslararası Eğitim ve Sürücü Okulu Merkezi) –Almanya**

Ayrıca **İsviçre**'den, *Güney İsviçre Uygulamalı Bilimler ve Sanatlar Üniversitesi* (SUPSI) projenin iştirakçisi olarak (bir şekilde 8. ortağı gibi) proje faaliyetlerine destek vermektedir. (Erasmus programlarında AB üyesi olmayan İsviçre gibi ülkelerden kurumlarla sadece iştirakçi kurum olarak proje işbirlikleri veya ortaklığı yapılabilmektedir.)

Proje kapsamında 4 ana çıktı (intellectual outputs) üzerine faaliyetler yürütmektedir.

Proje Çıktılar:

- I. **Sürücü Profili ve Mevcut Durum:** Karayolu ulaştırma sektöründe istihdam edilen sürücülerin ülke bazlı profil ile birlikte, proje ortağı ülkelerdeki sürücülerin mesleki olarak belgelendirilme, sorumlu kamu kurumları ve eğitimlerine ilişkin mevcut durum analizi çalışması gerçekleştirilmiştir.
- *Sorumlu Kuruluş:* TŞOF- tüm ortaklar destek verecek
- II. **Sürücülerin mesleki yeterlilik Eğitim Programına yönelik Yeterlilik Haritası:** ülke içinde özellikle yolcu taşımacılığı alanında faaliyet gösteren araç sürücüleri için mesleki yeterlilik ve eğitim yol haritası geliştirilmesi yapılmıştır. Bu aşamada proje ortak ülkelerdeki öğretim programlarına göre ortak öğrenme çıktıları üzerinden bir yeterlilik haritası taslak olarak hazırlanmıştır.
- *Sorumlu Kuruluş:* CNA- tüm ortaklar destek verecek
- III. **Yeterlilik Haritasına göre hazırlanacak Dijital Eğitim Materyalleri:** sürücülerin çevrim içi olarak erişebilecekleri bir ortam üzerinden dijital eğitim materyalleri geliştirilmiş ve dijital eğitim materyalleri üzerinden uygulanan eğitimin değerlendirilmesine yönelik elektronik tabanlı öz-test sistemi geliştirilmesi sağlanmıştır.
- *Sorumlu Kuruluş:* Training 2000- tüm ortaklar destek verecek
- IV. **Pilotlama Eğitimi:** Geliştirilen yeterlilik haritası ile oluşturulan dijital eğitim materyallerinin denenmesi hedef kitle olarak belirlenecek belli sayıdaki kursiyer sürücüler ve sürücü eğiticileri üzerinden sağlanacaktır. Bu süreçte proje ortakları tarafından eğitim planı hazırlanacaktır.
- *Sorumlu Kuruluş:* MEB ÖÖKGM- tüm ortaklar destek verecek

Projenin diğer faaliyetleri ise aşağıda özetlenmiştir.

- **Yaygınlaştırma faaliyetleri** - Tüm ortaklar desteğinde yürütülecektir.
- **Kapanış konferansı** - TŞOF ana sorumluluğunda ve ÖÖKGM Koordinasyonunda paydaş kurumlar ile birlikte, Ankara’da gerçekleştirilecek genel paylaşım etkinliği planlanmaktadır
- **Proje Çarpan Faaliyetler** - Toplantılar, görüşmeler, ziyaretler ve uluslararası proje toplantıları, (Ankara’da 1 başlangıç toplantısı, 3 ülkede 3 Proje Ortakları Uluslararası Bilgilendirme ve Değerlendirme Toplantısı ve Bir kapanış etkinliği)

Göreve İlişkin Kısa Bilgi

Ticari Araç Sürücülerinin Mesleki Yeterliliklerinin Artırılması" projesinin çarpan faaliyetleri kapsamında, 3. Proje Uluslararası Bilgilendirme ve Değerlendirme Toplantısı amacıyla proje ortaklarından PONS Yol Güvenliği Şirketi (**PONS Seguridad Vial**) ev sahipliğinde İspanya'nın Madrid kentinde 2 günlük proje toplantı ve kurum ziyaretini içeren yurt dışı görev onayı Bakanlığımız Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünün 24.02.2022 tarih ve 44366410 sayılı Bakan oluru ile uygun görülmüş ve 10-11 Mart 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Projenin 1. Proje Uluslararası Bilgilendirme ve Değerlendirme Toplantısı 2020 Şubat ayında, proje başlangıç toplantısı kapsamında Türkiye proje başvuru sahibi ve koordinatörü olan TŞOF tarafından Ankara 'da düzenlenmiştir.

Söz konusu görev kapsamında tüm katılımcılar, proje konusu alanda çalışan personelden ve ilgili Daire Başkanlığı personeli arasından seçilmiştir. Göreve katılan Genel Müdürlük personel bilgileri aşağıda özetlenmiştir.

Fatih KIRATLI - Daire Başkanı: MEB, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Öğretim Programları Daire Başkanı olarak görev yapmaktadır. Proje kapsamında hazırlanan yeterlilik haritası, eğitim materyalleri ve eğitim planları için üst düzey izleme ve değerlendirme yapmaya yetkin ve ilgili kişidir. Proje kapsamında gelişilecek yeni öğretim programları ve eğitim alt yapısının iyileştirilmesine katkı sağlayacak birim yöneticisidir.

Sinan BOZDOĞAN Eğitim Uzmanı: MEB, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Öğrenci İşleri ve ARGE Daire Başkanlığında adı geçen projenin koordinatörü olarak görev yapmaktadır. Proje hazırlık onay ve proje faaliyetlerin yürütülmesinde aktif rol almıştır. Projenin toplantıları, proje çıktıları, raporları ve proje faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinden sorumludur.

Bahattin AKBABA Şube Müdürü: MEB, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü eğitim Politikaları Daire Başkanlığında mevzuat hazırlama, strateji geliştirme ve raporlama alanlarında birim yöneticisi olarak görev yapmakta olup, özellikle sürücü eğitimleri alanında mevzuat hazırlama uzmanı ve koordinatörü olarak çalışmaktadır.

Serkan KIRKBAŞ Öğretmen: MEB, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Trafik ve Sürücü Eğitimleri Daire Başkanlığında görev yapmakta olup, sürücü eğitimleri, sınavlar ve bu alanda faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarının iş ve işlemlerinden sorumludur. Proje ekibinde faaliyetlerin gerçekleştirilmesi aşamasında özellikle eğitim materyal uzmanı olarak katkı sağlamaktadır. Ayrıca yeterlik haritası eğitim planlaması ile pilot eğitimlerin uygulanmasında görev almıştır.

Söz konusu yurt dışı görev kapsamında Proje ülkelerdeki ortak kurumların temsilci ve yetkilileri ile birlikte Türkiye Ortakları katılımcıları arasında, TŞOF başkanı ve yardımcısı, TÜMEDEF başkanı ve yardımcılar olmak üzere Bakanlığımız katılımcıları dahil Türkiye'den toplam 9 kişilik paydaş ve ortak kurum katılımcıları ile birlikte görev gerçekleştirilmiştir.

Görüşülen Konular/ Yapılan Çalışmalar

Ticari Araç Sürücülerinin Mesleki Yeterliliklerinin Artırılması" projesinin çarpan faaliyetleri kapsamında, 3. Proje Uluslararası Bilgilendirme ve Değerlendirme Toplantısı kapsamında ekte yer alan görev programı kapsamında çalışmalar yapılmıştır. Ayrıca projenin gerçekleştirilen faaliyetleri görüşülmüş ve değerlendirilmiş, aksan hususlar ele alınarak sonuçlandırılmasına yönelik kararlar alınmıştır. Bununla birlikte gerçekleştirilecek faaliyetlere yönelik kararlar alınmıştır.

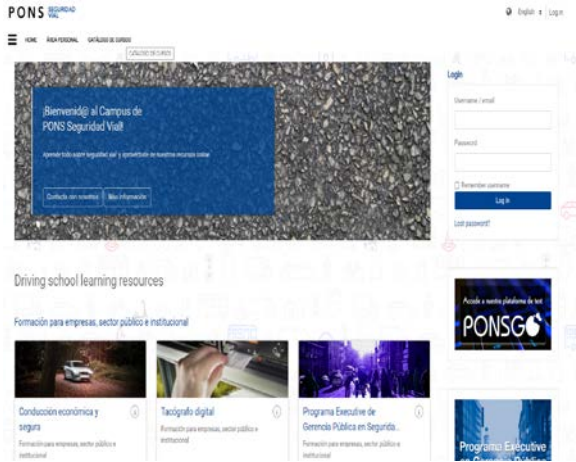

Proje toplantısı, katılımcıların ilgisi ve katkıları nedeniyle planlamanın üzerinde bir sürede sonlanmış, iki günlük toplantı ziyaretler ve zorunlu haller nedeniyle ancak kesilmiş; azami düzeyde verimli bir şekilde tamamlanmıştır. Görev kapsamında proje kapsamında gerçekleştirilen tüm faaliyetler, çıktılar, ürünler ve etki katılımcılara detaylı bir şekilde aktarılmış, değerlendirilmiş, demonstrasyon metoduyla yerinde gösterilmiştir.

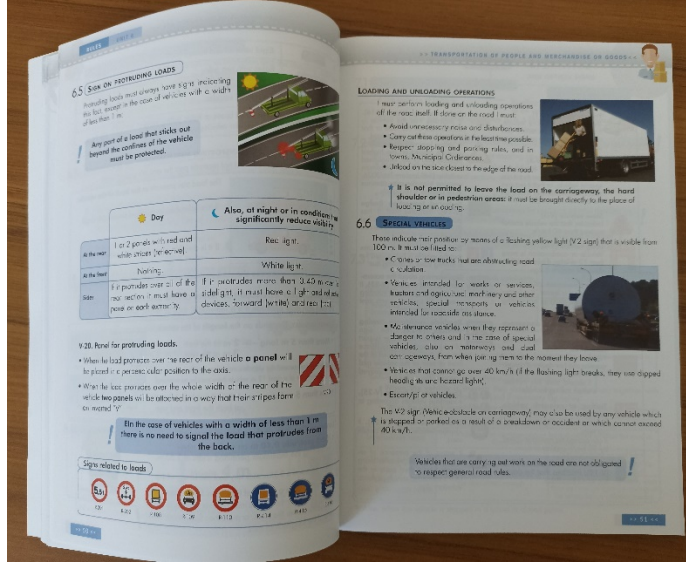
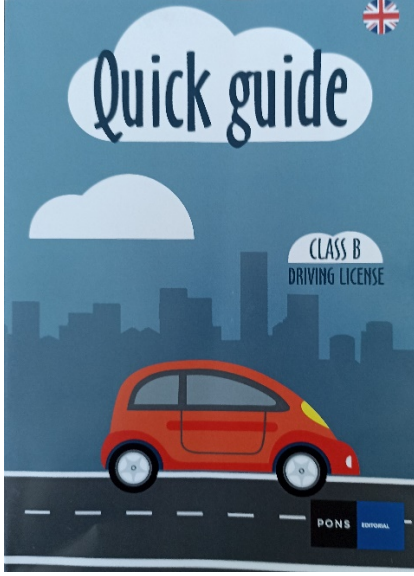
Ayrıca, sürücülerin mesleki eğitimleri belgelendirme süreçlerine yönelik İspanya'daki uygulamalar hakkında detaylı bilgiler alınmış, proje ortağı ve ev sahibi kurum olan PONS şirketinin faaliyetleri hakkında detaylı bilgiler alınmıştır.

PONS yol güvenliği şirketi 70 yıllık bir geçmişe sahip olmakla birlikte, uluslararası aslında faaliyet göstermektedir. Faaliyet alanı olarak, başta İspanya, Avrupa ve Latin Amerika Bakanlıklara ve eğitim kurumlarına ulaşım, hareketlilik ve yol güvenliği konularında stratejik kamu ve özel danışmanlık hizmeti sunmaktadır.

Ayrıca PONS Firması sürücü eğitimi alanında faaliyette bulunana kurumlara eğitim materyalleri hazırlamakta; çevrim içi eğitim modülleri tasarlamakta ve çeşitli düzey ve konularda eğitici eğitimleri de dahil hizmet içi eğitim faaliyetleri sunmaktadır.

Sürücü eğitimleri için PONS tarafından hazırlanan örnek yayın (B sınıfı öğrenci kitabı) incelenmek üzere ekibimizce talep edilmiş ve teslim alınmıştır.

Proje toplantısının ilerleyen süreleri içerisinde çoğaltıcı proje faaliyetleri, pilot uygulama ile ilgili tespitler, çevrim içi uzaktan eğitimin uygulanmasına yönelik tutumlar ve ülkeler arasında uygulama farklılıkları gibi birçok konuda görüş ve değerlendirilmelerde bulunulmuştur.

Projenin yaygınlaştırma faaliyetlerinin son iki ay içinde yapılması gerektiğini, kapanış toplantısının 12 Mayıs 2022'de Türkiye/Ankara'da yapılacağını ve bu etkinliğe diğer ortak kuruluşların davet edileceğini belirtti. 5. TPM ile birlikte gerçekleştirilecek olan bu toplantıya 60 kişinin katılacağı vurgulandı. Diğer ülkelerin de bu faaliyetleri yüz yüze veya online, toplu veya bölümler halinde 25 kişiye ulaşılarak yürütmesi kararlaştırıldı.

Son gündem maddesi çerçevesinde 3. TPM toplantısının 11-12 Nisan 2022 tarihlerinde Training 2000'in ev sahipliğinde Fano/İtalya'da yapılmasına karar verildi. Toplantı iyi dileklerle sona erdi.

Kurumsal Ziyaret ve Uzman Görüşmesi

Görev süresince, İspanya’da profesyonel sürücülerin belgelendirilmesinde önemli bir aşama olan bir sürücü uygulama (direksiyon) sınavı izlenme gözlem ve değerlendirme imkânı sağlanmıştır. Talebimiz üzerine sürücü eğitim kurumu ziyareti ile birlikte; gerçek ve tam zamanlı bir uygulama (direksiyon) sınavı gözlemi için çalışma ziyareti, proje ortağı PONS tarafından organize edilmiştir.

Bu kapsamda; İspanya’da sürücü belgesi (MTSK) eğitimi ile yolcu ve yük taşımacılığı alanında çalışacak sürücülerin mesleki yeterlilik eğitimlerini (SRC) veren eğitim kurumu ziyaret edilmiştir.

Eğitim kurumu ziyareti kapsamında Bakanlığımızdan Daire Başkanı Fatih Kıratlı, Şube Müdürü Bahattin Akbaba, Eğitim uzmanı Sinan Bozdoğan ve Öğretmen Serkan KIRIKBAŞ tarafından katılım sağlanmış olup; İspanyada sürücü belgesi eğitimleri ile mesleki yeterlilik kapsamında yolcu ve yük taşımacılığı alanında çalışacak profesyonel sürücü eğitimleri ve sınav süreci hakkında bilgiler alınmıştır.

Bu süreçte, özellikle C ve D sınıfı sürücü belgesi eğitimlerinde mesleki yeterlilik konularını da kapsayan ve AB mevzuatıyla uyumlu konuların işlendiği, bu sınıflara ait sertifika eğitimi aşamasında temel sürüş becerileri yanında, aracın varsa römork bağlantısı, sürüş güvenliği, araç tekniği gibi konularda eğitimler verildiği ifade edilmiştir. Kurum ziyaretinde eğitimlerde kullanılan farklı araçlarda detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Türkiye'deki uygulamalardan farklı olarak; C sınıfı sertifika sürücü belgesi eğitimi ve sınav araçlarda çift kabinli araçlar kullanıldığı gözlemlenmiştir. Özellikle sürücü kursları tarafından sıklıkla kullanılan bu araçlarda (kamyonlarda) sınav görevlisi ve diğer kursiyerlerin rahat bir şekilde araca binebileceği bir ortam hazırlandığı görülmüştür.

Ayrıca tüm sınıflara ait eğitim araçlarında usta öğretici kontrolü için debraj ve fren pedalları yanında gaz pedalının da bulunduğu gözlemlenmiştir. Pedallarda sesli uyarı sistemi bulunmakta olup harekete duyarlı bir mekanizma sayesinde çalıştığı gözlemlenmiştir.

İspanya’da ziyaret edilen eğitim kurumu (sürücü kursu) her sınıf türünde sürücü belgesi (MTSK) eğitimlerinin yanında yolcu ve yük taşımak için çalışacak şoförlerin mesleki yeterlilik eğitimlerini (SRC) vermekle de yetkili bir kurumdur. Ayrıca tehlikeli madde taşımacılığı alanında çalışan sürücülerin mesleki eğitimleri de bu kurumda verilebilmektedir.

Eğitim kurumunda yapılan incelemede özellikle motorsiklet (A sınıfları) eğitim ve sınav uygulama alanı üzerinde inceleme ve gözlem faaliyetleri yürütülmüştür. Sürücü kursuna ait özel bir motosiklet eğitimi alanı olması, aday sürücülerin bu alanda kurs merkez koordinasyonunda istedikleri kadar eğitim alabilmeleri, sınav yapılan alanda ise her hangi bir eğitim yapılmadığı hususu özellikle dikkat çekmiştir.

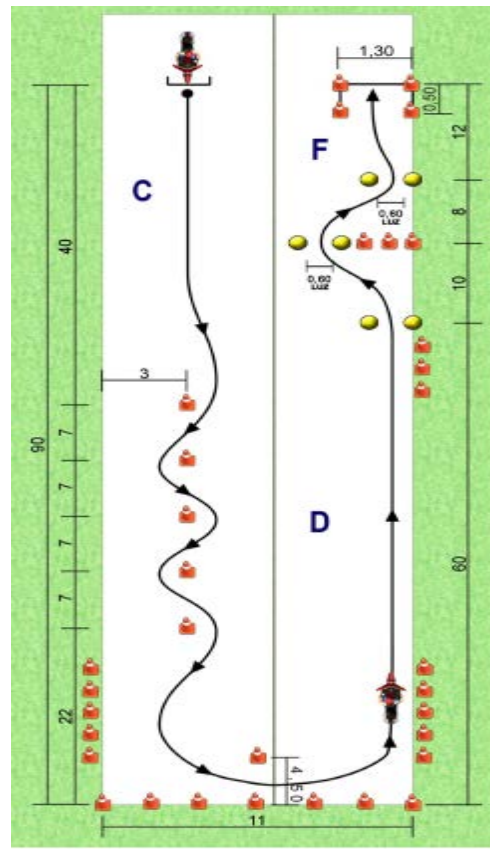
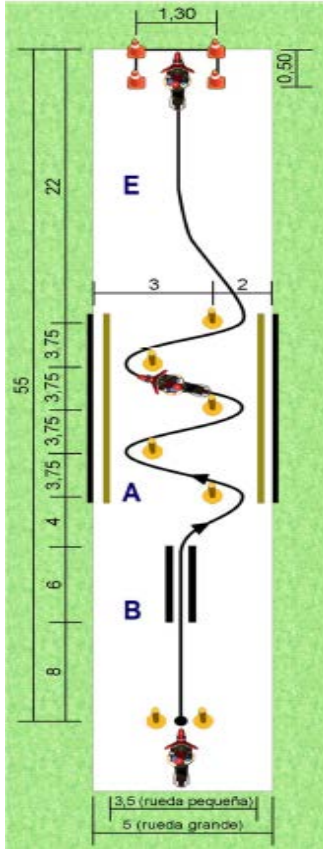

İki aşmada gerçekleştirilen motosiklet sınavında, ilk turda, belirlenen çizgiler içerisindeki park halindeki motosiklete binmeden (ve motor çalışmadan), yanında yürüyerek geri ve/veya ileri aracı sürükleyerek çalıştırıldığı gözlemlenmiştir.

Motosiklet üzerine binilmesi ve gerekli emniyet ve ön kontroller ve varsa sorulması gerekenlerden sonra; aşağıdaki grafikteki asimetrik yerleştirilen direklerin arasından süre sınırlaması olmadan yavaş sürüşle slalom yapılıyor; belirlenen bir alanda iki çizgi arasından geçirilerek araç durduruluyor. Sınavın turunda ise aday 25 saniye içinde simetrik yerleştirilen konilerden slalom yaptıktan sonra engelden kaçış ve ani fren yaparak sınavı bitiriyor. Bu aşamada 25 saniye kuralı gereği motosikletin oldukça hızlı bir manevra yaptığı gözlemlenmiştir.

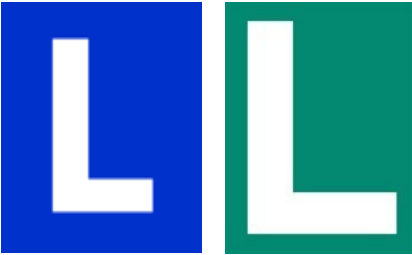
1. Tur: Yavaş

2. Tur: Hızlı (25 saniye)

Motosiklet sınavında “sekiz çizme” olarak bilinen manevranı daha önceki sınavlarda uygulandığı ancak daha sonra bu alanda düzenleme yapıldığında bu uygulamanın kaldırıldığı ifade edilmiştir. Sınavlarda akan trafik içerisinde motosiklet takip edilerek ve telsiz sistemi kullanılarak sınav yapıldığı teyit edilirken; tüm aday sürücülerin “L” harfi gösterir bir işaret kullandığı dikkate çekmiştir.

Aday sürücüler ve aynı zamanda sürücü belgesi almış acemi sürücüler içinde uygulanan “L” plaka veya işareti İspanya’da iki farklı renkte uygulanmaktadır. Mavi zemin üzerine beyaz “L” işareti henüz sürücü belgesi olmayan aday sürücüler için; kullanılmakta iken; yeşil zemin üzerine beyaz “L” işareti sürücü belgesi olan ancak acemilik dönemi bitmeyen sürücüler için kullanılmakta olduğu görülmüştür.

Eğitim kurumu (Sürücü kursu) ziyareti sonrasındaİspanya'daki **Sürücü Sınavları Merkezi** olan - **Centro De Examenes Para Permisos De Conducir**- ziyaret edilmiş; çeşitli sınıflarda sürücü belgesi sınavı uygulanması hakkında bilgiler alınmış; izleme ve değeriendirme fırsatı bulunmuştur.

Hafta içi ve hafta sonu olmak üzere sürekli sınav yapılan tesiste, sürücü kurslarının araçları sınav randevusu gelen adayları kendi (kursun) araçları ile sınava girmeleri sağlanarak serbest güzergah üzerinde sınav yapılmaktadır. İçişleri Bakanlığına bağlı sınav merkezinde uygulama sınavları iki aşamada yapılmakta, ilk aşamada temel manevra sınavlarının yapılmasının ardından adaya verilen yeni randevu ile akan trafikte 25 dakika ile 40 dakika arası sürüş sınavı uygulanmakta olduğu bildirilmiştir.

Sınav merkezinde aynı zamanda tablet/bilgisayarlar üzerinden teorik sınavların da yapıldığı; teori sınavını geçen adaylar uygulama sınavı için yeniden randevu alarak sınava girdikleri belirtilmiştir.

Görev Sonucunda Sağlanan Fayda

Proje toplantısı sonucunda aşağıdaki faydalar ve etkiler oluştuğu gözlemlenmiştir.

- 1- Proje faaliyetlerinin etkililiği ve detayları hakkında tüm özellikle yönetici ve karar alan kişilerde bilgi ve farkındalık düzeyi artmış; ilave faaliyet ve çalışmalar gündeme gelmiştir.
- 2- Sürücü eğitimi ve sınavında görevli kilit personelin ülkemizdeki uygulamalar ve mevzuat ile yurtdışı görev yapılan ülke arasındaki mevcut durumun karşılaştırması yapılmıştır.
- 3- Sürücülerin eğitimi ve sınavı alanında çalışan çeşitli yort içi ve yurt dışı kurumlar arası işbirliği ve irtibat ağı güçlenmiş, bilgi değişim ve tecrübe aktarımı için imkânlar sağlanmıştır.
- 4- Özellikle belgelendirme ve sınav alanında İspanya sürücü sınavları merkezi ziyaret edilmesi; sınav uygulamalarına ve eğitimin geliştirmesine yönelik katılımcılara yeni vizyon kazandırmış, eksikliklerin giderilmesine yönelik alternatif çözümlere katkı sağlanmış aynı zamanda ülkemizdeki iyi uygulamaların fark edilmesini sağlamıştır.
- 5- Sürücü eğitimleri ve sınavları alanında yeni proje ve işbirliklerine olanak tanınmıştır.
- 6- Sürücü eğitimleri ve sınavları alanında, katılımcıların bilgi, farkındalık ve tecrübeleri artmıştır.

Görev Sonunda Yapılması Gereken

Görev sonunda ortak bir görev raporu hazırlanarak makama teslim edilecektir. Ayrıca proje görünürlük ve iletişim stratejisi gereği göreve ilişkin fotoğraf, belge ve değerlendirme belgeleri proje koordinatörlüğü ile paylaşılacaktır.

Sonuç, Açıklanmasında Fayda Görülen Hususlar ve Öneriler

Söz konusu alanda özellikle yük taşımacılığı alanında projelerin geliştirilmesi, bu alanda, belgelendirme ve eğitim kurumlarının ziyaretlerinin faaliyet olarak yürütülmesi, benzer projelerin devamı noktasında işbirliklerin geliştirilmesi talep edilmiştir.

Proje kapsamında birinci çıktı faaliyetleri kapsamında geliştirilen standart soru formuna göre hazırlanmış Analiz raporunun İspanya'da profesyonel sürücülere yönelik bilgi ve analizi içeren bölümleri ayrı bir doküman haline getirilmiş; ilgili birimlere ve makama arz edilmek üzere bu raporun ekinde sunulmuştur.